روزى ھوشۇر (دولانى)

جەڭگاھتا يېزىلغان خەت

(پوۋېستلار)

مىللەتلەر نەشرىياتى

روزى ھوشۇر (دولانى)

جەڭگاھتا پېزىلغان خەت

(پوۋېستلار)

مىللەتلەر نەشرىياتى

مەسئۇل مۇھەررىر : خەيرىگۈل ئىبراھىم
مەسئۇل كوررېكتور: خۇدابەردى خېلىل

جەڭگاھتا يېزىلغان خەت

روزى ھوشۇر (دولانى)

نەشر قىلغۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى : بېيجىڭ شەھرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14 ـ قورۇ
پوچتا نومۇرى: 100013، تېلېفون نومۇرى: 64290862 ـ 010
ساتقۇچى : جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى
باسقۇچى : بېيجىڭ دىشىن باسما زاۋۇتى
نەشرى : 2007 ـ يىل 10 ـ ئايدا 1 ـ قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى : 2007 ـ يىل 10 ـ ئايدا بېيجىڭدا 1 ـ قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى : 850 × 1168م م. 32 كەسلەم
باسما تاۋىقى : 13
سانى : 1000 ـ 0001
باھاسى : 22.00 يۈەن

ISBN 978-7-105-08947-5/I.1867 (维 270)

责任编辑：海日古丽·衣不拉音
责任校对：胡大拜尔地·合力里

图书在版编目(CIP)数据

前线来信：维吾尔文/肉孜·吾守尔.—北京：
民族出版社，2007.10
ISBN 978-7-105-08947-5

Ⅰ.前... Ⅱ.肉... Ⅲ.中篇小说—作品集—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言） Ⅳ.I247.5

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第159199号

出版发行：民族出版社 http://www.e56.com.cn
社　　址：北京市和平里北街14号　　邮编：100013
电　　话：010-64290862（维文室）
印　　刷：北京迪鑫印刷厂
版　　次：2007年10月第1版
2007年10月北京第1次印刷
开　　本：850×1168毫米 32开
印　　张：13
印　　数：0001-1000册
定　　价：22.00元
ISBN 978-7-105-08947-5/I.1867(维270)

مۇندەرىجە

1. قەھرىماننىڭ ئوغلى 1
2. ئىز باسقان ئەۋلاد 84
3. پامىردىكى چاقماق 139
4. جەڭگاھتا يېزىلغان خەت 197
5. سەپداش 259
6. قارا قۇرۇمدىكى يۇلتۇز 303

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

قەھرىماننىڭ ئوغلى

بىرىنچى باب

ئۇ ئاغرىقتا چىدىماي تولغىناتتى. جان ئاچچىقىدا قولى بىلەن يوتىسىنى مەھكەم قامالىۋالدى، ئۇنىڭ كۆزلىرىدىن پۇر-چاقتەك ياش تامچىسى سىرغىپ چىقتى. چىرايى ئوتتا قورۇلغان تېرىدەك پۈرۈلدى، چېكە تومۇرلىرى شىددەت بىلەن لوقۇلدايت-تى. ئۇ بۇدۇر - چوقۇر قىيا تاشنىڭ يۈزىگە ئۆزىنى تاشلاپ بىر ھازاغىچە قىمىرلىماي ياتتى. كېيىن كۆزلىرىنى زورغا ئاچتى ۋە بىر قولى بىلەن ئاپتوماتىغا تايىنىپ ئۆرە بولدى. ئاندىن قاتتىق يارىلىنىپ، ئاغرىق ئازابى ئىچىدە ئۆز يارىسىنى يالاۋاتقان بۆرىدەك بوينىنى تەسلىكتە سوزۇپ ئاغرىۋاتقان يوتىسىغا ئەلەم ۋە ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە قارىدى.

ئۇنىڭ يوتىسى تىزىنىڭ بىر غېرىچ ئۈستۈن يېرىدىن چورت-تىدە سۇنغان ئىدى. سۇنغان سۆڭەكنىڭ تۆۋەن تەرەپ ئۇچى شۇنچە قېلىن مۇسكۇل، تېرە ۋە ئىشتاننى يىرتىپ بۇرتۇپ تېشىغا چىقىپ كۆرۈنۈپ قالغانىدى. ئۇ يەردىن سىرغىپ چىقىۋاتقان ئىسسىق قان قاتتىق سوغۇقتا ئىشتان بىلەن قوشۇلۇپ قېتىپ قالغانىدى.

ئۇنىڭ سول تەرەپ مۈرىسى، تاغىقى بىلەن قوشۇلۇپ قاتتىق ئاغرىپ كەتتى. ئۇ ئاپتوماتىغا تايىنىپ زورۇققانىدى. بەدەن ئۆزىنىڭ بولسىمۇ سۇنغان سول مۈرىسى بىلەن يوتىسىنىڭ ئاغرى-قى ئىككى خىل ئىدى. خۇددى «ئاچچىق» ۋە «چۈچۈك» يىلان-دەك، ئىككى ئەزانىڭ ئاغرىقىنىڭ «تەمى» بىر - بىرىگە ئوخشى-

مايتتى، لېكىن ئىككىسىلا جان قاقشاتقۇچ ئىدى.
ئۇ ئاغرىقىغا چىداش بېرەلمەي يەنە قىيا تاشقا ئۆزىنى تاشلىۋەتتى ــ دە، كۆزلىرىنى ئازاب ۋە ئۈمىدسىزلىك ئىچىدە ئاستاغىنە يۇمدى.
شىۋىرغان قۇترىماقتا ئىدى. بىر كەمدە لەپىلدەپ قار يېغىپ كەتتى. تۇزلەڭلىكتە شۇ كەملەر پەسلىنىڭ ئەڭ دىلبەر چاغلىرى بولسا، بۇ يەردە — دېڭىز يۈزىدىن 4 ـ 5 مىڭ مېتىر ئېگىز بولغان ئادىمىزاتسىز تاغ ئارىسىدا قەھرىتان قىش ھۆكۈم سۈرمەكتە ئىدى. تۈزلەڭدە ھەممىلا نەرسىدە يېشىل شولا جۇلالىسا، بۇ يەردە ھەممىلا نەرسە تاش، تاغ، ئاسمان، بۇلۇت. . . ھەممىسىلا كۈل رەڭ ئىدى. چىقىۋاتقان شامالمۇ كۈل رەڭ، شالاڭ ھاۋامۇ كۈل رەڭ ئىدى، ئەتراپ ئادەم قورققۇدەك جىمجىت ئىدى. بۇ كۈل رەڭ مۇھىت ئۆزى قورشاپ تۇرغان بۇ جىمجىت بوشلۇقتا پەقەت ئۆلۈم ۋەھىمىسىنىلا تارقىتاتتىكى، ئۇنىڭدىن ئۆزگە ھېچقانداق تەسىرات قالدۇرمايتتى. بۇ يەردە كۈن، ئاي ۋە يۇلتۇزلارنى ناھايىتى كەمدىنكەم كۆرگىلى بولاتتى. بۇ يەردە پەقەت ئۆلۈم كېزىپ يۈرەتتى. قورقۇنچلۇق جىمجىتلىق ئىچىدە ئۇ ئۆزىگە قاراپ يېقىنلاپ كېلىۋاتقان ئۆلۈمنىڭ تىۋىشىنى ناھايىتى ئاشكارا ئاڭلىغاندەك بولۇۋاتاتتى. ئۇ جان ـ جەھلى بىلەن بىر نەرسىگە تارتىشقاندەك ئايانچلىق ئاۋازدا بىر ئىڭرىدى ـ دە، ھوشىدىن كەتتى. بۇ ئۇنىڭ تۈنۈگۈندىن بۇيان ئالتىنچى قېتىم ھوشىدىن كېتىشى ئىدى.
ئۇنىڭ ئېتى ۋاسىل ئىدى. تۇرپانلىق كونا ئەسكەر ھەمدۇل ئۇنى «گاسىل» دەپ چاقىراتتى. يېڭى ئەسكەر تەلىم ـ تەربىيىسى ئالغان ئۈچ ئايلىق ۋاقتىنى قوشقاندا ۋاسىلنىڭ ئەسكەر بولغىنىغا ئەمدىلا ئالتە ئاي بولغانىدى. ئۇنىڭ دۆلەت چېگرىسىنىڭ ئەڭ غەربىدىكى بۇ ئەڭ ئېگىز قاراۋۇلخانىغا كەلگىنىگە ئەمدىلا ئۈچ ئاي بولغانىدى. قەشقەر بوستانلىقىدا تۇغۇلۇپ ئۆ-

سوپ، قارلىق تاغ دىگەنگە بىرىپ باقمىغان بۇ يىگىت گىزىتلەردە «ھاياتلىق چەكلەنگەن رايون» دەپ تەرىپلىنىدىغان بۇ تاغ چوققىسىغا ئۆزى تەلەپ قىلىپ كەلگەنىدى. بولمىسا شىمال تەرەپلەردىكى شارائىتى ياخشى جايلارغا، ھەتتا ئۈرۈمچى، كورلىدەك چوڭ شەھەرلەرگە كىتەر ئىدى. ئۇنىڭ بىر يىزىلىق ئاغىنىلىرى ئۇ يەرلەرگە كەتتى. ئۇلار خۇشاللىقىدىن دوپپىلىرىنى ئاسمانغا ئاتتى. لىكىن، ۋاسىل نىمىشقىدۇر ئەسكەرلىككە تىزىملاتقاندىلا قارا قۇرۇمدىكى چىگرا پونكىتلىرىغا بارىمەن دەپ ئويلىغانىدى. ئۇنىڭ نەزىرىدە شەھەرلەردە ياكى ئاشۇ چىگرىدىن باشقا ھەرقانداق يەردە ئەسكەر بولۇش ھەقىقىي مەنىدىكى ئەسكەر بولۇش ئەمەس ئىدى. بۇ غەلىتە خىيال ئۇنىڭ كاللىسىغا ئەسكەرلىككە تىزىملىتىشتىن بۇرۇنلا كىرىۋالغانىدى. شۇنىڭدىن ئىتىبارەن مۇشۇ ئارزۇنىڭ قۇچىقىدا ساناقسىز كۈن ۋە تۈنلەرنى ئۆتكۈزدى. شۇنچە يىللار ئۆتتى، نۇرغۇن سۇلار ئىقىپ ئۆتتى، ھەممىلا نەرسە ئۆزگەردى، لىكىن، ئۇنىڭ كۆڭۈل قىتىغا ئورناپ كەتكەن بۇ ئارزۇ كونىرىمىدى، ئۆزگەرمىدى. ئەكسىچە، بۇ ئارزۇ كۈنسىرى كۆكلەپ، ئۇنىڭ كۆڭۈل كۆكسىدە باغجانلاپ تىخىمۇ چوڭقۇر يىلتىز تارتتى. «تىلىسەڭ تاپارسەن» دەيدۇ ـ غۇ، راست ئىكەن، ئۇ ئاخىرى تىلىكىگە يەتتى.

قىزىق، ئۇنىڭ كىچىككىنە كاللىسىغا بۇنداق غەلىتە خىيال قانداقسىگە بۇنچە مەھكەم ئورناپ كەتتىكىنە؟ بۇنى ئۇنىڭ ئاتىسى، ئاچا ـ سىڭىللىرى، دوست ـ بۇرادەر، يار ـ ئاغىنىلىرى بىلمەيتتى، پەقەت ئانىسىلا بۇنىڭدىن خەۋەردار ئىدى. ئۇلار ئۇنى ئۆزىتىپ چىققان كۈنى ناھىيە بازىرىدا خوشلىشىۋاتقان چاغدا ۋاسىلنىڭ ئاغزىدىن بۇ گەپنى ئاڭلاپ گاڭگىراپ قىلىشتى. ئەسلىدە ئۇنچىلىك ھەيران بولۇشمۇ كەتمەيتتىغۇ، چۈنكى ئەسكەر دىگەن بىر تال ئوققا ئوخشايدۇ، ئۇنى قايسى تەرەپكە قارىتىپ ئاتسا، شۇ نىشان تامان ئۇچۇپ كىتىۋىرىدۇ. لىكىن ۋاسىلنىڭ

ئاغزىدىن چىقىۋاتقان «قارا قۇرۇم»، «چېگرا پونكىتى»، «ھا-يات چەكلەنگەن رايون»، «جەسەت داۋىنى»، «كۆكئارت» دېگەن گەپلەر ئۇلارنى راستتىنلا گاڭگىرىتىپ قويىدى. ئارانلا تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتكۈزگەن بۇ سەھرا بالىسى بۇ گەپلەرنى نەلەردە يۇرۇپ ئاڭلىۋالدىكىنە؟ ئۇ يا كىتاب، گېزىت دېگەن نەرسىلەر بىلەن ھەپىلەشمىسە، ياكى ھازىرغىچە ناھىيە بازىرىغا 8 ـ 10 قېتىم بېرىپ بازار ئويناپ كەتكەندىن باشقا، يېزىدىن بىرەر كۈنمۇ ئايرىلىپ باقمىغان تۇرسا؟! ئۇلار چۆچۈش ۋە ھەيرانلىق ئىچىدە ۋاسىلغا ئۇنسىز تىكىلىپ قېلىشتى. سىڭلىسى ئاسىيە بولسا نېمىدىندۇر ۋەھىمە يېگەندەك يىغلىۋەتتى. ئۇنىڭ ئەسكەرلىككە بارالماي قالغان ئاغىنىلىرى ۋاسىلنىڭ تۇرۇپلا باش-قىچە ئادەم بولۇپ قالغىنىدىن ھەم پەخىرلەنسە، ھەم ھەسەت قىلىپ قالدى. چۈنكى، ۋاسىل بۇ گەپلەرنى ئەزەلدىن ئۇلارغا قىلىپ باقمىغانىدى. كېيىنكى كۈنلەردە ئۇ ئويچان، خىيالپەرەس بولۇپ قالغان ئىدىغۇ؟ لېكىن ئېغى يوق ئىشتان كىيىدىغان چاغلىرىدىن تارتىپ شامۇ سەھەر بىللە ئويناپ، تال چىۋىقنى ئات ئېتىشكەن. . . بالىلاردا بىر ـ بىرلىرىدىن يوشۇرۇپ قالىدىغان سىر بولاتتىمۇ؟! لېكىن. . . لېكىن ئۇلار ۋاسىلنىڭ ئارمىيىگە مېڭىشتىن يېرىم سائەت ئىلگىرى قىلغان بۇ گەپلىرىنى ئىلگىرى بىرەر قېتىم بولسىمۇ ئاڭلىغانلىرىنى زادىلا ئەسلىيەلمەيدۇ! ئىل-گىرى ئۇ ئېزىپ ـ تېزىپ بولسىمۇ بۇنداق گەپلەرنى زادىلا دېمەيتتى. بۈگۈن ئۇشتۇمتۇتلا ئىچىدىكىنى تۆكۈۋەتتى، تۆكۈ-ۋەتتى ـ دە، ئۆزىمۇ بىردىنلا باشقىچە بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ قالدى، شۇ گەپلەرنى قىلىۋاتقان چاغدا ئۇ ئىلگىرىكى ۋاسىلغا زادىلا ئوخشىماي قالدى. گويا ناھايىتى پىشقان، ئۆزىنى تۇتىۋال-غان، تولىمۇ قەتئىي، ۋەزمىن بىر ئادەمگە ئايلىنىپ قالدى. ئۇ بۇ گەپلەرنى دادىسى ـ ئانىسى، سىڭىللىرى (ۋاسىل ئائىلىسىدە

بىرلا ئوغۇل ئىدى) ھەمدە ئۆزىنى ئارىغا ئېلىشىپ تەلپۈنۈپ تۇرغان بىر مەھەللىلىك تەڭتۇش ئاغىنىلىرىنىڭ كۆزلىرىگە قاراپ ئەمەس، ئەكسىچە نەزىرىنى ئۇلارنىڭ باشلىرىدىن ئاشۇرۇپ يىراققا، يېزا بازىرىنىڭ چەت ياقىسىدىكى ئۆستەڭ بويىدىكى قېرى سېدە تەرەپكە تىكىپ تۇرۇپ ئېيتتى. ئېيتقاندىمۇ ئۇلارغا ئەمەس، ئۆزى بىلەن ياكى بولمىسا بۇ يەردە يوق كىم بىلەندۇر غايىبانە سۆزلىشىۋاتقاندەك پىچىرلاپ دېگۈدەك ئېيتتى. شۇ چاغدا ئۇنىڭ ئاپتاپتا قارايغان، لېكىن دېھقان بالىسىغا خاس پاكىز يۈزى لاۋۇلداپ كەتتى، ئۇنىڭ سېدە تەرەپكە تىكىلگەن كۆزلىرى نېمىشقىدۇر مۇڭلۇق، ھەسرەتلىك ئىدى. ئۇ كۆزلەردە بىر چوڭقۇر مەيۈسلۈك ئەلەڭگىيتتى.

ئەسكەرلىككە ماڭغان باشقا يىگىتلەر ئاتا - ئانا، يار - بۇرادەرلىرى بىلەن قىزغىن ۋە خۇشال خوشلاشماقتا ئىدى. ئۇلار زوق - شوخ بىلەن سۆزلەيتتى، كۈلەتتى، يىغلايتتى. ۋاسىلمۇ ئۆز ئارزۇسىغا يەتكەن بىر يىگىت ئىدى. ۋاسىل دەسلىپىدە ماشىنىغا چىقىپ ئەل - يۇرت بىلەن خوشلىشىپ ئۇزاپ كېتىۋاغان مۇشۇ ئاخىرقى سائەتلەرگىچە تولىمۇ خۇشال ئىدى، بېشى كۆككە يەتكەنىدى. لېكىن تۇرۇپلا، ماشىنىغا چىقىدىغان پەيتتە ئۇ نېمىشقىدۇر تېخىمۇ جىمغۇر، تېخىمۇ خىيالچان ۋە مەيۈس بولۇپ كۆرۈندى. ئۇ ھەتتا ماشىنا قوزغالغىچە ئاشۇ سېدە تەرەپتىن كۆزىنى ئالمىدى. ئاتا - ئانا، سىڭىللىرى ۋە ئاغىنە، بۇرادەرلىرى بىلەن ئۆزىنى تۇتۇۋالغان ھالەتتە ۋەزمىن خوشلاشتى. ماشىنا قوزغالغاندا بولسا يەنە ئاشۇ سېدە تەرەپكە قارىۋالدى. ماشىنا دوقمۇشتىن ئەگىپ كەتكىچە ئۇ يەردىن كۆزىنى ئالمىدى. ئۇنىڭ ئاتىسى، ئانىسى ۋە سىڭىللىرىنىڭ كۆڭلى يېرىم بولدى. ئۇلارغا ۋاسىل ئۆزلىرى بىلەن تۇزۇكمۇ خوشلاشمىغاندەك ھەتتا ئۇلاردىن رەنجىگەندەك تۇيۇلدى. ئاسىيەنىڭ يىغىسى توختىماي

تۇرۇپلا، ئۇنىڭ ئاپىسى خىتىلداپ يىغلىۋەتتى.

ئانىنىڭ يىغىسى شۇنچىلىك ھەسرەتلىك ئىدى. بىچارە ئانا شۇ تاپتا نېمىلەرنى ئويلىدىكىن؟ ئۇنىڭ كۆڭلىگە نېمىلەر كەلدىكىن؟! ئانا سىنەلىرىنى تىترىتىپ ئېسەدەيتتى. ياغلىقنىڭ ئۇچى بىلەن قۇيۇلۇۋاتقان كۆز يېشىنى سۈرتۈپ ئۈلگۈرمەيتتى. ئاتا بولغۇچى ئۈنسىز ئىدى. ئۇ گويا نېمىنىدۇر بىر نەرسىنى ئەمدىرەك چۈشىنىۋاتقاندەك خىيالچان كۆرۈنەتتى. لېكىن ئۇ خىيالىنى ھېچكىمگە ئېيتمىدى ۋە ئادىتى بويىچە خوتۇنىنىڭ شۇ دەمدىكى ئايانچلىق ھالىتىگە بولغان ئىچ ئاغرىقىنى قوپاللىق بىلەن بىلدۈردى.

— كۆڭلۈڭنى ئەسكى قىلما، ئامانلىقى ئۈچۈن دۇئا قىل!

ئاتىنىڭ زەردىلىك سۆزى بىلەن ئانا سەل پەسكويىغا چۈشتى، ۋاسىلنىڭ ئاغىنە، بۇرادەرلىرى ئانىغا نەدىكى تايىنى يوق گەپلەر بىلەن تەسەللى بېرىشەتتى، بىر كەمدە يېزىلىق پەيچۇسونىڭ سوجاڭى تۇرەك ۋېلىسىپىتىنى شالدىرلاتقىنىچە ئالدىراپ - تېنەپ يېتىپ كەلدى. بۇ چاغدا ھەربىي ماشىنا ئاللىقاچان ئۇزاپ كەتكەنىدى.

تۇرەك سوجاڭ سايىم توقى بىلەن نۇرنىساخاننىڭ يېنىغا كەلدى ۋە ھاسىراپ - ھۆمىدەپ تۇرۇپ دېدى:

— ئاياغ مەھەللىدە بىر ئىش چىقىپ كېچىدىن بېرى شۇ يەردە بولدۇم، ئۇ بالىنى ئۇزىتالماي قالدىم - دە، — ئۇنىڭ چىرايىدىن كۆڭلى يېرىم بولغانلىقى چىقىپ تۇراتتى.

— سىلىنىڭ يوللىرىغا قارىدىمىكىن كۆزى ئارقىسىدىلا كەتتى، ئۇ بالا. بىز بىلەنمۇ تۇزۇك خوشلاشماي، — دېدى نۇرنىساخان ئۆمچىيىپ يىغلاپ. دېمىسىمۇ ۋاسىل ئانىسىنى بەك ئېزىلىپ كەتمىسۇن دېگەندەك ئۇنىڭ بىلەن مۇنداقچىلا خوشلاشقانىدى.

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

ئىككىنچى باب

شىۋىرغان بارغانسېرى قۇتراشقا باشلىدى. ۋاسىل مېڭىسىنىڭ ناھايىتى ئىچكىرى ۋە چوڭقۇر قاتلىمىدا ئەكس ئېتىۋاتقان غۇۋا بىر شاۋقۇندىن ئازراق ئېسىگە كەلدى. بۇ شاۋقۇن قۇترىغان شىۋىرغاننىڭ ئۇشقىرتىشى ئىدى. تۇنۇگۇندىن بۇيان بۇنداق شىۋىرغان ئۈچ - تۆت قېتىم قوزغالدى. قىزىق، بۇ يەردىكى ھاۋا بوۋاقنىڭ مىجەزىگە ئوخشايتتى، بوۋاق كۈلۈپ تۇرۇپ بىردىنلا يىغلىۋەتكەندەك، كىشىنىڭ تېنى شۈركەنگۈدەك دەرىجىدىكى تىمتاس تاغ ئارىسى بىردىنلا كۆتۈرۈلگەن قارلىق شىۋىرغان دەستىدىن ھايت - ھۇيت دېگىچە ئاستىن - ئۈستۈن بولۇپ كېتەتتى. قۇترىغان ئەسەبىي شىۋىرغان كۆز ئاچۇرماي ئالەمنى مالەم قىلىۋېتەتتى - دە، يەنە ئوقتەك ئۇچۇپ كېتىۋاتقان ئاساۋ ئات بىردىنلا ئورنىدا چىپپىدە توختاپ قالغاندەك تۇيۇقسىز توختاپ قالاتتى. تۇنۇگۈندىن بۇيان ۋاسىل ئەنە شۇ دەھشەتلىك قار - شىۋىرغاننىڭ قوينىدا گاھ ھوشىدىن كېتىپ، گاھ ئېسىگە كېلىپ بىر غېرىچ، بىر غېرىچتىن سۈرۈلۈپ كەلمەكتە ئىدى.

تۇنۇگۈن ئەڭ خەتەرلىك بولغان قارا ئۆڭكۈر جىلغىسىنى چارلاش نۆۋىتى ئۇنىڭ بەنىگە كەلگەنىدى. ئۇ يەر ئالاھىدە بىر بۆلەك بولۇپ، ھەم تىك، ھەم ئېگىز ئىدى. چوققىغا بىرلا ئات بىلەن خۇددى پىچاقنىڭ بىسىدا ماڭغاندەك مىڭ تەسلىكتە چىققىلى بولاتتى. يول يوق ئىدى، ئات خۇددى تاغ تېكىسىدەك تىك قىياغا تاشتىن - تاشقا سەكرەپ يامىشاتتى. بۇ يەردە ماشىنا ۋە ماشىنا يولى ھەققىدە ئويلاشمۇ كۈلكىلىك ئىدى. چارلىغۇچى ئەسكەر گازارما بىلەن پەقەت ئات ئارقىلىقلا مۇناسىۋەت قىلالايتتى. گازارمىدا سىمسىز تېلېگراف بار ئىدى. ئۇ پەقەت قوماندا-

لىق شتاب ئۇچۇنلا ئىشلەيتتى. شۇڭا بۇ يەردە ئات بولمىسا ھېچقانداق ئىشنى قىلغىلى بولمايتتى. . . «ئەر قانىتى ئات» دېگەن تەمسىل بۇ يەردە ئۆزىنىڭ چىن مەنىسىنى تاپقاندى. ۋاسىلنىڭ بەندىكلەر يولغا چىقىدىغان چاغدا، ليەنجاڭ ۋاسىلنى چاقىرىپ چارلاشتىن قايتىپ كەلگىچە ليەننىڭ چارۋىچىسىنى يوقلاپ كېلىشنى تاپشۇردى، بۇ چاغدا ئۇنىڭ بەندىكلەر ئۇنى ئارقىمىزدىن يېتىشىۋالىدىغۇ دەپ ئاتلىرىنى چاپتۇرۇپ كېتىپ قالغاندى. ۋاسىل ئىتتىك ماڭغان بولسىمۇ، ئۇلارغا يېتىشەلمىدى. كۆڭلىدە ئالدىدىكىلەر تار قىيا بىلەن ماڭغان بولۇشى مۇمكىن دەپ ئېتىنىڭ تىزگىنىنى شۇ ياققا بۇرىدى. . . تاغ ئۇستىنى قويۇق تۇمان قاپلىۋالغاندى. ئىككى قەدەم يىراقلىقنى پەرق ئەتكىلى بولمايتتى. لېكىن چىلان تورۇق بەكمۇ چېچەن ۋە ئەقىللىق ئىدى، تاغ يوللىرىغا تولىمۇ پىششىق ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ سېزىمىغا تايىنىپ يول تاپاتتى ۋە ماڭغان يولى ھەر قاچان توغرا بولۇپ چىقاتتى. ۋاسىل ئۆزىنىڭ جانجىگەر ئېتىدىن خاتىرجەم ئىدى. ئۇ ئاتنىڭ ئىقتىدارىدىن شۇبھىلەنمەيتتى. شۇڭا ئۇ ئات ئۇستىدە خاتىرجەم ئولتۇرۇپ ئەتراپنى كۆزىتىپ كەلمەكتە ئىدى. چېگرىنىڭ قارشى تەرىپىمۇ جىمجىت ئىدى. لېكىن ۋاسىل ھەر بىر قىيا، ھەر بىر تاش ئارىلىقلىرىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئىنچىكىلىك بىلەن كۆزىتىپ باراتتى. ئاتنىڭ بىر خىلدىكى ھاسىرىشى ۋە دەممۇ دەم پۇشقۇرۇپ قويۇشىنى، ئاياغ ئاستىدىكى ئۇيۇل تاشتىن كېلىۋاتقان تاقا ئاۋازىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، بۇ يەردە ھېچقانداق شەپە يوق ئىدى. ۋاسىل ئاتنىڭ بېشىنى بۇراپ چوققىدىن تۆۋەنلەپ ماڭدى. تۆۋەنگە يۇرمەك ئېگىزگە ياماشقاندىن كۆپ قىيىن ئىدى. تىك قىيادا ئاتنىڭ بېشى تۆۋەن، ئارقىسى ئېگىز بولۇپ قالاتتى. ئاتتا ئولتۇرماق ئىنتايىن مۇشكۇل ئىدى. ۋاسىل ئاتنىڭ تىزگىنىنى بىلىكىگە ئۆتكۈزۈۋېلىپ، ئۆزىنى ئاتنىڭ ئارقىسىغا تاشلىدى. ئات پىچاقتەك ئۇچلۇق ۋە تار

تاش ئۈستىدە مۈدۈرۈپ - چوقۇرۇپ، تەمتىلەپ دېگۈدەك ئاران چۈشۈپ كېتىۋاتاتتى. ئاتنىڭ ئايىغىدا چوڭقۇر جىلغا بار ئىدى. سەللا بىخەستەلىك قىلسا تېيىلىپ كېتىپ چوڭقۇر جىلغىغا چۈ-شۈپ كېتىش ئېھتىمالى كۆزگە كۆرۈنۈپ تۇراتتى. شۇڭا، ئەقىل-لىق ئات تولىمۇ ئېھتىيات بىلەن، لېكىن ئىشەنچلىك قەدەم تاشلاپ خەتەرلىك قىيادىن چۈشۈپ كەلمەكتە ئىدى.

بىر كەمدە بىر يوغان قىيا تاشنىڭ ئارقىسىدىن بىر كېيىك ئۈشتۈمتۈت پارتلا قىلىپ يۈگۈرۈپ چىقتى - دە، سول تەرەپتىكى قىيپاش دۆڭگە چاپراقلاپ چىقىپ كەتتى. بىر خىلدا كېتىپ بارغان چىلان تورۇق قاتتىق ئۈركۈپ دەلدۈگۈنۈپ كەتتى ۋە سالمىقىنى يوقىتىپ ئايىغى ئاستىدىكى چوڭقۇر جىلغىغا غۇلاپ كەتتى. ئات ئۈستىدە ئەتراپنى كۆزىتىپ ئولتۇرغان ۋاسىلمۇ ئاتتىن سەكرەپ چۈشۈشكە ئۈلگۈرەلمەي ئات بىلەن بىللىلا جىل-غىغا غۇلاپ چۈشتى.

ۋاسىل ئالاھازەل بىر - ئىككى سائەتلەردىن كېيىن ھوشىغا كەلدى. ئۇنىڭ ئۈستىخانلىرى چۇل - چۇل بولۇپ كەتكەنىدى. بولۇپمۇ ئوڭ پۇتى بىلەن سول مۈرە سۆڭىكىنىڭ ئاغرىقى ئۇنىڭ جېنىنى قاقشىتىۋەتتى. ئۇنىڭ بېشىدىنمۇ قان ئېقىپ تۇراتتى. يۈز - كۆزلىرى تاشتا جىجىلىپ قانغا بويىلىپ كەتكەنىدى. ئۇ ئۆزىنى غايەت زور بىر يوغان تاش ئاستىدا مىجىلىپ ياتقاندەك ھېس قىلدى. ئۇ تەسلىكتە كۆزىنى ئاچتى. ئۇ تېخىچە ئاتنىڭ ئاستىدا بېسىلىپ يېتىپتۇ. چىلان تورۇق قىمىرلىماي ياتاتتى. ئۇنىڭ بۇرنىدىن قان كەتكەنىدى. قارامتۇل قان سوغۇقتا ئۇيۇپ قالغانىدى. ۋاسىل سۆيۈملۈك ئېتىنىڭ ئۆلگەنلىكىنى جەزم قىل-دى. ئۇنىڭ يۈرىكىگە بىر ئاچچىق ئاغرىق كىردى. ئۇ ئۆلگۈچە ئۆزۈملا. . . دەپ ئويلىدى ھەسرەت بىلەن. بۇنداق يېتىۋەرسە ئۇمۇ ئۆلۈپ قالاتتى. ۋاسىل لېۋىنى چىشلەپ ئىنجىقلاپ كۈچە-نىپ باقتى. پۇتۇن ئەزايى چىدىغۇسىز دەرىجىدە ئاغرىپ كەتتى.

ئۇ ئاچچىق ئىڭراپ يىتىپ قالدى. ۋاقىتنىڭ قايسى چاغ بولغىنى مەلۇم ئەمەس ئىدى. بىر كەمدە يۇقىرى تەرەپتە ئاتنىڭ پۇشقۇرغىنى، كىملەرنىڭدۇر گۇدۇڭلاشقىنى ئاڭلانغاندەك بولدى. ۋاسىل بەنجاڭنىڭ ئۆزىنى ئىزدەپ چىققانلىقىغا ئىشەندى. ئۇ ۋارقىرىماقچى بولدى، لېكىن ئاۋازى چىقمىدى. ۋارقىراشقا قۇربى يەتمىدى. ۋارقىرىغانىنىڭ ئورنىدا پەقەت ھالسىزغىنە ئىڭرىيالىدى. ئاتلىقلار ئۇستۈن تەرەپتە بىر ھازا ئۇياق - بۇياققا چېپىشتى. نېمىلەرنى دېدىكىن، ئىشقىلىپ توۋلىغاندەك قىلىشتى، ۋاسىل ئۇلارنىڭ ئۆزىنىڭ ئىسمىنى قىچقىرغانلىقىنى غۇۋا ئاڭلىغاندەك بولدى. ۋاسىل يەنە كۈچىنىپ باقتى. يەنىلا ئۇنى چىقمىدى. ئۇ ئاپتوماتىنى ئىزدىدى. ئاپتوماتى كۆرۈنمەيتتى. ئۇ ئەلەم بىلەن ئىڭراپ كەتتى. بىر كەمدە ئاتلىقلار ئالدىراش ئۆتۈپ كەتتى. ئەتراپ يەنە چوڭقۇر ئۆلۈم جىملىقىغا چۆمدى. كەچ كىرمەكتە ئىدى. تۇمان بارغانسېرى قويۇقلاپ، ئەتراپنى قاراڭغۇلۇق باستى. ۋاسىل تىرىشىپ - تىرمىشىپ يۈرۈپ ساق پۇتىنى ئاتنىڭ ئاستىدىن سۇغۇرۇۋالدى. ئۇ ئاتنىڭ ئاستىدىن سۇغۇرۇلۇپ چىققىچە ئۇچ، تۆت سائەت ئۆتۈپ كەتتى. ئۇنىڭ ئەزايى - بەدىنى چىلىق - چىلىق تەرگە چۆمدى. ئاغرىقنىڭ دەستىدىن جېنى قاقشاپ كەتتى. ئۇ ئاتنىڭ ئاستىدىن سۇغۇرۇلۇپ چىقىپ ئۆمۈلەپ يۈرۈپ (ئۇ پەقەتلا ئۆمىلىيەلەيتتى!) ئاپتوماتنى تاپتى. قۇلاقچىسى كۆرۈنمەيتتى. چاچلىرى بېشىدىن ئاققان قانغا چاپلىشىپ قېتىپ قالغانىدى. ئۇ مىڭ بىر بالادا ئاتنىڭ ئېگىرىنى يېشىپ بولۇپلا ھوشىدىن كەتتى.

ئۇ بىردەمدىلا ئېسىنى تاپتى. بۇنداق يېتىۋەرسە سۆزسىز ئۆلۈپ قالاتتى. ئۆلۈم مەيلىغۇ، ئۇ ئەسكەرلىككە تىزىملاتقاندىلا ئۆلۈمگە تەييارلىنىپ قويغان، لېكىن. . . بۇنداق ئۆلۈش بەك ئەھمىيەتسىز ئىدى. ئۇ تېخى جەڭگە قاتناشقىنى يوق! جەڭچىنىڭ ئۆلۈمى پەقەت بىرلا، ئۇ بولسىمۇ جەڭ مەيدانىدىكى ئۆلۈم!

دۈشمەن بىلەن بەتمۇبەت ئېلىشىپ تۇرۇپ ئۆلۈش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا ھەر قانداق ئۆلۈم ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەھمىيەتسىز!

بۇ يەردە ھاۋا شالاڭ ئىدى، بۇ يەردىكى ئوكسىگېن مىقدارى تۈزلەڭدىكى ئوكسىگېن مىقدارىنىڭ يېرىمىغىمۇ يەتمەيتتى. مۇبادا زۇكام بولۇپلا قالسا مېڭە سۇلۇق ئىششىقى، ئېگىزلىك يۈرەك كېسىلى بىلەن ئاغرىپ ئۆلۈپ قالىدىغان ئىش ئادەتتىكى گەپ. مۇبادا ئېگىزلىك ئەكس تەسىر بېرىۋاتقان شارائىتتا ئۇخلاپلا قالسا، ئوكسىگېن يېتىشمەسلىك سەۋەبى بىلەن مەڭگۈگە ئۇخلاپلا قالىدۇ. بۇنداق مىساللار بۇ يەردە كۈندە دېگۈدەك ئۇچراپ تۇرىدۇ. ۋاسىل بۇنى ئوبدان بىلىدۇ. ئۇ ھەر قانچە بولسىمۇ ئۆزىنىڭ غايىسىگە يەتمەي تۇرۇپ ئۆلۈپ قېلىشنى زادىلا خالىمايدۇ. ئۇنىڭ تاللىۋالغان ئۆز يولى بار، ئۇ بۇ يول ئۈچۈن يېزىدىكى چېغىدىلا ئۆزىنى تەييارلىغان، شۇنىڭ ئۈچۈنمۇ ھېچ ئىككىلەنمەي دۇنيادىكى ئەڭ جاپالىق، ئەڭ خەتەرلىك بۇ چېگرا پونكىتىنى ئۆز غايىسىنىڭ جەڭگاھى، ئۆز روھىنىڭ ماكانى، ئۆزىنىڭ ئەڭ تۇنجى ۋە ئەڭ ئاخىرقى كىشىلىك تۇرمۇش بېكىتى قىلىپ تاللىۋالغان... ئاشۇ خىياللار ئۇنى بىردىنلا سەگەكلەشتۈرۈۋەتتى، ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا يۇرتىدىكى ھېلىقى يوغان سېدە دەرىخى ئەكس ئەتتى. ئۇ مانا مۇشۇ سېدە دەرىخىنىڭ تۈۋىدە ئۆزىنى تېپىۋالغان، ئۆزىنىڭ غايىسىنى تېپىۋالغان، ئۆزىنىڭ ھايات يولىنى تېپىۋالغانىدى.

ۋاسىل چىشىنى چىشلەپ بېشىنى كۆتۈردى. بېشى پىررىدە قايدى. ئۇ زورۇقۇپ تۇرۇپ كۆزىنى كۆككە تىكىپ تىن تارتماي ياتقان سۆيۈملۈك ئېتىنىڭ بېشى تەرىپىگە ئۆمىلەپ كەلدى ۋە ئۇنىڭ پېشانىسىنى ئۇزۇنغىچە سىلىدى. ئاندىن ئاتنىڭ پېشانىسىگە، ئوچۇق تۇرغان كۆزلىرىگە سۆيدى. ئۇنىڭ كۆزلىرىدىن قۇيۇلۇۋاتقان كۆز يېشى ئۆزىگە ئۈچ ئايدىن بېرى شامۇ سەھەر ھەمدەم بولغان جەڭگىۋار سەپدىشىنىڭ پېشانىسىنى ھۆل قىلدى.

ۋاسىل ئاتنىڭ قۇلىقىغا تۇمشۇقىنى يېقىنلاشتۇرۇپ ئېسە-

دەپ تۇرۇپ پىچىرلىدى:

— ئەلۋىدا جان دوستۇم، مەندىن رازى بولغىن.

ئۇ خىرتىلداپ يىغلىغان پېتى ئارقىسىغا ياندى ۋە ئاتنىڭ ئېگىرىنى ئىڭراپ تۇرۇپ دۇمبىسىگە ئارتتى. ئېگەر تولىمۇ ئېغىر ئىدى. بولۇپمۇ بىر پۇتى، بىر مۇرىسى چورتلا سۇنۇپ ئىشتىن چىققان بىر نىمجان ئادەم ئۈچۈن ئاتنىڭ ئېگىرىنى كۆتۈرمەك تېخىمۇ مۇشكۇل ئىدى. شۇنداقتىمۇ ئاتنىڭ ئېگىرىنى تاشلىۋېتىشكە بولمايتتى. بۇ ئۆزىنىڭ سۆيۈملۈك ئېتىغا توقۇلغان ئېگەر بولغىنى ئۈچۈنلا ئەمەس، ئەڭ مۇھىمى ئۇ جەڭچىنىڭ قورالىغا ئوخشاشلا جەڭچىنىڭ جەڭ مەنقۇلاتى بولغىنى ئۈچۈن ئىدى. ھەربىي ئۇستاپتا جەڭچى ھاياتلا بولىدىكەن، ھەر قانداق ئەھۋالدا قولىدىكى قورالىدىن ئايرىلماسلىقى كېرەك، دەپ بەلگىلەنگەندەك، ئۇ ئۆزى مىنگەن ئاتنىڭ ئېگىرىنىمۇ تاشلىۋەتمەسلىكى كېرەك ئىدى.

ۋاسىل ئېگەرنى خېلى قىيىنىلىپ تۇرۇپ ئارانلا دۇمبىسىگە جايلاشتۇردى، ئاندىن ئاپتوماتنى ساق قولىنىڭ بىلىكىگە ئېسىۋالدى. قويۇق تۇمان ۋە كېچە قاراڭغۇسى ئىچىدە ئۆزى قىياس قىلغان گازارما تەرەپكە قاراپ ئۆمىلەشكە باشلىدى. ئۇ 40 – 50 مېتىر كېلىدىغان تىك قىيادىن يامىشىپ، جىرادىن ئۆمىلەپ يۇقىرىغا چىقىشى ۋە ئۈچ كىلومېتىردىن ئارتۇق يىراقلىقتىكى گازارمىغا قايتىشى كېرەك ئىدى.

ئۈچىنچى باب

ئۇ ئۆمىلىدى، كېچىچە ئۆمىلىدى. ئۇ قىياغا ياماشتى، كېچىچە ياماشتى.

شىۋىرغان دەممۇ دەم چاپقىلايتتى. ئۇنىڭ يوتىسىنىڭ سۆ-

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com